

המוסד לסקירת עמיתים - מסגרת פעילות

1. מבוא

לשכת רואי חשבון בישראל הציבה את נושא השמירה על הרמה המקצועית הגבוהה של רואי החשבון כאחת ממטרותיה העיקריות.

הרחבה ומיסוד הסטנדרטים בנושא משרתים את האינטרס הציבורי ומבססים את השקיפות ויחסי האמון כלפי שוק ההון.

עובדות אלו היוו את הרקע להקמת מסגרת פעילות לסקירת עמיתים (Peer Review) בשנת 2004 ע"י לשכת רואי חשבון בישראל.

2. קווים מנחים

2.1 סקירת העמיתים תבוצע באמצעות המוסד לסקירת עמיתים ליד לשכת רואי חשבון בישראל בע"מ (להלן - "המוסד"), חברה שכל מניותיה בבעלות לשכת רואי חשבון בישראל. הסקירה תחול על כל פירמת רואי חשבון בישראל המבקרת דוחות כספיים של חברות ציבוריות (לעניין זה - חברות ציבוריות הינן חברות שחוק ניירות ערך בישראל חל עליהן או שניירות הערך שלהן נסחרים בשוקי ההון בחו"ל) ושמסכימה להיכלל בסקירת עמיתים. משרדים שבכוונתם לבקר חברות ציבוריות יוכלו אף הם להיכנס למעגל המשרדים עפ"י בקשתם.

2.2 המוסד יקבע, לפי שיקול דעתו הבלעדי, את מועד ותדירות הסקירה. יחד עם זאת, תדירות הסקירה של משרד מסוים לא תפחת מפעם אחת לפחות כל 3 שנים, כאשר הסקירה בחמשת המשרדים הגדולים תתבצע מדי שנה ובמשרדים שהיקף החברות הציבוריות המבוקרות על ידם הוא רב (בהיקף שייקבע מעת לעת) תתבצע הסקירה פעם בשנתיים. על אף האמור לעיל, משרד לא ייסקר בשנה בה נערכת בו סקירה של ה-PCAOB האמריקאי וזאת בהתאם ל-2.3 ג להלן.

המוסד, בבואו לקבוע את תכנית העבודה לשנה הקרובה, יתחשב באירועים משמעותיים שבאו לידיעתו בפרסומים לציבור או אחרים בתקופה שחלפה ממועד הסקירה הקודמת וישקול אם לכלול את אותם התיקים במדגמים בשנה הקרובה. אם האירוע המשמעותי מתייחס לישות המבוקרת על ידי משרד שאינו אמור להיסקר בשנה הקרובה, המוסד רשאי להחליט להקדים את הסקירה של אותו משרד לשנה הקרובה.

2.3 המוסד ינוהל על ידי הדירקטוריון שלו (להלן - "הדירקטוריון") שתפקידו יהיו, בין היתר, כלהלן:

- א. קביעת היקף הפעילות והתקציב השנתיים של המוסד. התקציב ימומן על ידי המשרדים הנסקרים בהתאם למפתח שייקבע על ידי הדירקטוריון.
- ב. מינוי מנהל מקצועי למוסד (להלן - המנהל המקצועי) וקביעת שכרו.
- ג. קביעת מדיניות הסקירה ופיקוח על יישום המדיניות שנקבעה - עיתוי הסקירה, תדירות, שקילת הצורך בסקירות חוזרות וכו'. בקביעת עיתוי הסקירה, הדירקטוריון יביא בחשבון, בין השאר, את עונתיות העבודה (תקופת הלחץ) במשרדים הנסקרים וכן סקירות המבוצעות על ידי רשויות פיקוח אחרות כגון PCAOB האמריקאי.
- ד. קבלת דוחות הסקירה וריכוז ממצאי רוחב שיבוצעו על ידי המנהל המקצועי ויוגשו לדירקטוריון. הדירקטוריון ישקול לפרסם את ממצאי הרוחב לציבור הרחב ולכל משרדי רואי החשבון וכן ישקול פרסום הנחיות / הבהרות ובמידת הצורך יעביר את המלצותיו לוועדה לתקני ביקורת ונהלי ביקורת של לשכת רואי חשבון.
- ה. תאום עם רשויות אחרות כלהלן:

מועצת רואי חשבון - הדירקטוריון יעדכן את מועצת רואי חשבון במקרים בהם ימצא כי יתגלו ממצאים חריגים שלא תוקנו והמהווים לדעת המוסד הפרה של חוק רואי חשבון ותקנותיו לרבות התקנים המקצועיים המקובלים בישראל.

רשות ניירות ערך - הדירקטוריון יעדכן את רשות ניירות ערך בכל מקרה של פניה למועצת רואי חשבון כאמור לעיל. כמו כן יעדכן הדירקטוריון את רשות ניירות ערך במקרים של עבירה (שאינה טכנית) אף אם אין זו עבירה המחייבת עדכון של מועצת ר"ח. במקרה של גילוי ממצאים מהותיים במשרד הנסקר, ידווח המוסד לרשות ניירות ערך אודות הממצאים שהתגלו כאמור, בציון שם משרד רואי החשבון שבסקירתו נתגלו הממצאים. בנוסף יעדכן הדירקטוריון את רשות ניירות ערך מדי תקופה, ולפחות אחת לשנה, בדבר ממצאי רוחב שהתגלו במהלך הסקירה, עדכון זה יתבצע ללא ציון שמות המשרדים.

2.4 א. נכון ליום 1 בספטמבר 2016, הדירקטוריון מורכב מ- 21 חברים:

- 8 נציגי ציבור (נציגים מהמפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון באוצר, ראשי מועצת רואי חשבון לשעבר ועוד)
- 5 רואי חשבון מחמשת המשרדים הגדולים, אחד מכל משרד (חברים אלו יבחרו על ידי האסיפה הכללית של המוסד כאמור להלן על בסיס המלצת המשרדים).
- 6 רואי חשבון העוסקים בביקורת חשבוניות בפרקטיקה, נושאי תפקידים בלשכה (נשיא הלשכה, הנשיא שקדם, 2 נשיאים לשעבר, 2 סגני נשיא).
- 2 רואי חשבון מרצים באקדמיה שעיקר עיסוקם אינו בפרקטיקה (שהינם גם חברי הוועד מרכזי של הלשכה).

ב. חברי ויו"ר הדירקטוריון יבחרו ע"י האסיפה הכללית של המוסד המיוצגת ע"י הוועד המרכזי של לשכת רואי חשבון בישראל.

ג. דרכי עבודת הדירקטוריון יהיו כקבוע בתקנון ההתאגדות של המוסד, בהתאם להוראות חוק החברות.

2.5 על רואי החשבון הסוקרים לעמוד בדרישות הבאות :

- א. עליהם להיות רואי חשבון מוסמכים, חברי לשכת רואי חשבון.
- ב. עליהם להיות בעלי ידע מקצועי גבוה ומעמד מקצועי ראוי.
- ג. עליהם להיות בעלי וותק של 10 שנים בביקורת חשבונות בפרקטיקה, תוך מתן עדיפות לידע וניסיון בחברות ציבוריות ככל שניתן.
- ד. חלה עליהם חובת סודיות מלאה וכל מידע אליו יש להם גישה, השייך לפירמה הנסקרת או ללקוחות הפירמה הנסקרת, יישמר בסודיות מלאה ולא יעשה בו כל שימוש אחר. חובה זו חלה גם על חברי הדירקטוריון.
- ה. על רואי החשבון הסוקרים להיות בלתי תלויים במשרדים הנסקרים על ידם והם יבצעו את עבודתם בהגינות, אובייקטיביות וזהירות מקצועית ראויה. חובה זו חלה גם על חברי הדירקטוריון בדיונים העוסקים במשרד זה או אחר.

2.6 תהליך הסקירה :

א. תהליך הסקירה יכלול את הפרקטיקה המקצועית (ביקורת דוחות כספיים לרבות סקירת דוחות ביניים) של הפירמה לרבות המערך המקצועי הכללי כגון היבטי אי תלות ואתיקה מקצועית, קבלת לקוחות וכד'.

היקף הבדיקה לא יכלול אספקטים עיסקיים של הפירמה כגון תקציבי הפירמה, רווחיות, תגמול שותפים ועובדים וכו'. כמו כן, תבוצע הסקירה אך ורק במשרדי הפירמה וללא האפשרות לגישה או לפנייה בכל דרך ללקוחות הפירמה הן במסגרת הסקירה והן לאחריה.

ב. הסוקרים ילמדו את מבנה הפירמה והפרקטיקה המקצועית שלה.

ג. הסוקרים ילמדו כיצד מעוצבת מערכת בקרת האיכות בפירמה וכיצד היא פועלת ומנוהלת.

ד. אם בוצעה סקירה קודמת של אותו משרד, ילמד הסוקר את ההתפתחויות במשרד והפקת הלקחים מאז הסקירה הקודמת, לרבות סקירות שנערכו על ידי הרשות הבינלאומיות וכן יבצע מעקב תיקון ליקויים על הממצאים העיקריים שבסקירה הקודמת.

ה. הסוקרים יבחנו ציות בפועל (Compliance) על ידי הפירמה הנסקרת לתקני ביקורת ולתהליכי העבודה המחייבים את המשרד ובקרת האיכות. סקירת הציות בפועל תכלול סקירת מדגם התקשרויות עם לקוחות, לרבות תיעוד בתיקי ניירות העבודה, ראיונות עם הצוות המקצועי בפירמה העוסק בטיפול בלקוח ובבקרת האיכות, וסקירת ראיות נוספות התומכות במדיניות הפירמה ותהליכיה (כגון תיקי עובדים במדור כח אדם, מעקב מקצועי, הדרכות, חוזרים מקצועיים, תכתובות שונות וכד').

1. לגבי סקירות שנת ביקורת 2015 ואילך- כאשר מתגלה ממצא מהותי במשרד הנסקר, המוסד ידרוש תיקון והשלמת הביקורת לרבות תיקון חוות דעת רואי חשבון המבקרים אם יש צורך בכך. אם התיקון בוצע להנחת דעת המוסד, הטיפול יסתיים. אם לא בוצעו התיקונים כנדרש, המוסד ידווח על הממצאים בהתאם לכללים המפורטים ב-2.3 ה לעיל.
2. הסוקרים ייעזרו בעבודתם בתכנית סקירה שתוכן ע"י המנהל המקצועי ואשר תעודכן מדי פעם לפי הצורך והנסיבות.
3. הסוקרים יכינו דוח על עבודתם בו יפרטו את ממצאיהם. טיוטת הדוח לאחר עיון המנהל המקצועי תימסר למשרד הנסקר לצורך קבלת הערות המשרד בכתב. בהתחשב בהערות המשרד הנסקר יוצא דוח סקירה סופי. תגובת הפירמה הנסקרת לדוח הסקירה הסופי תצורף לדוח.

3. שינויים במסגרת הפעילות

הדירקטוריון רשאי לשנות את מסגרת הפעילות, מעת לעת, כפי שימצא לנכון. שינוי המסגרת יפורסם בדרך של משלוח הודעה בכתב למשרדים הנסקרים וכן לרשות ניירות ערך ולמועצת רואי חשבון וכן יתפרסם באתר של המוסד.

מסגרת הפעילות נקבעה לראשונה עם הקמת המוסד בשנת 2004 ועודכנה מעת לעת על ידי החלטות הדירקטוריון. פרסום זה מהווה את הנוסח המעודכן של מסגרת הפעילות כאמור ל-1.9.2016.